

Laborator 1

2017-2018

Programare Logică

De ce programare logica (PL)?

- Programarea logică este utilă în strategii de căutare, prototipuri, rezolvare de puzzle-uri etc.
- Idei "declarative" apar în multe domenii din informatică:
 - concepte din PL sunt utile în inteligență artificială și baze de date
 - demonstratoare automate, *model-checking*, *constraint programming*
 - devin importante în analiza programelor, semantica Web
- Învățând o metoda foarte diferită "de a gândi probleme", deveniți programatori mai buni :)

Prolog

- Prolog este cel mai cunoscut limbaj de programare logică.
 - bazat pe logica clasică de ordinul I (cu predicate)
 - funcționează pe bază de unificare și căutare
- Multe implementări îl transformă în limbaj de programare "matur"
 - I/O, operații implementate deja în limbaj etc.

Prolog

- Vom folosi implementarea SWI-Prolog
 - gratuit
 - folosit des pentru predare
 - conține multe librării
 - <http://www.swi-prolog.org/>
- Varianta online SWISH a SWI-Prolog
 - <http://swish.swi-prolog.org/>

Laboratorul 1

TODO

- Cum arată un program în Prolog?
- Cum punem întrebări în Prolog?

Mai multe detalii

- Capitolul 1 din *Learn Prolog Now!*.

kb1: Un prim exemplu

Exemplu

```
stark(eddard).  
stark(jon_snow).  
stark(sansa).  
  
lannister(tyrion).  
lannister(cersei).  
  
dislike(cersei,tyrion).
```

Sintaxă: atomi

Constante/atomi:

- secvențe de litere, numere și `_`, care încep cu o literă mică
- șiruri între `' '`
- anumite simboluri speciale

Exemplu

- `sansa`
- `jon_snow`
- `aerys2`
- `'Ser Gregor Clegane'`
- `'(@ *+ '`
- `+`

Sintaxă: variabile

Variabile:

- secvențe de litere, numere și `_`, care încep cu o literă mare sau cu `_`
- Variabilă specială: `_` este o **variabilă anonimă**
 - două apariții ale simbolului `_` sunt variabile diferite
 - este folosită când nu vrem detalii despre variabila respectivă

Exemplu

- `X`
- `Arya`
- `_cersei`

Sintaxă: predicate

Predicate:

- Predicatele sunt de forma $p(t_1, \dots, t_n)$ unde
 - p este un atom,
 - t_1, \dots, t_n sunt termeni.
- Un termen este un atom, o variabilă sau un termen.

Exemplu

- `dislike(cersei,tyrion)`
- `dislike(cersei,X)`
- Un predicat are
 - un **nume**: `dislike` în `dislike(cersei,tyrion)`
 - o **aritate** (numărul de argumente): 2 în `dislike(cersei,tyrion)`

Sintaxă: predicate

- Predicate cu același nume, dar cu arități diferite, sunt predicate diferite.
- Scriem `foo/n` pentru a indica că un predicat `foo` are aritatea `n`.
- Predicatele pot avea aritatea 0 (nu au argumente); sunt predefinite în limbaj (`true`, `false`).

kb2: Un exemplu cu fapte și reguli

Exemplu

```
eating(joffrey).  
deceased(robert).  
dislike(cersei,tyrion).
```

```
happy(cersei) :- happy(joffrey).  
happy(ser_jamie) :- happy(cersei), deceased(robert).  
happy(joffrey) :- dislike(joffrey,sansa).  
happy(joffrey) :- eating(joffrey).
```

Sintaxă: reguli

O **regulă** este o afirmație de forma **Head** :- **Body**. unde

- Head este de forma $p(ts)$
- Body este de forma $q_1(ts_1), \dots, q_N(ts_N)$
- $p(ts), q_1(ts_1), \dots, q_N(ts_N)$ sunt predicate.
- Intuiția: $p(ts)$ este adevărat dacă $q_1(ts_1)$ și ... și $q_N(ts_N)$ sunt adevărate.

Exemplu

```
happy(ser_jamie) :- happy(sersei), deceased(robert).
```

Sintaxă: reguli

Mai multe reguli care au același Head trebuie gândite că au **sau** între ele.

Exemplu

```
happy(joffrey) :- dislike(joffrey,sansa).  
happy(joffrey) :- eating(joffrey).
```

Dacă `dislike(joffrey,sansa)` este adevărat sau `eating(joffrey)` este adevărat, atunci `happy(joffrey)` este adevărat.

Mai multe reguli cu aceeași parte stângă se pot uni folosind **;**.

Exemplu

```
happy(joffrey) :- dislike(joffrey,sansa) ; eating(joffrey).
```

Sintaxă: fapte

- Un **fapt** (*fact*) este o regulă fără Body.
- Un fapt specifică că o anumită instanță a unui predicat este adevărată.
- O colecție de fapte este numită și **bază de cunoștințe** (*knowledge base*).

Exemplu

```
stark(sansa).  
lannister(tyrion).  
dislike(cersei,tyrion).
```

Sintaxă: program

Un **program** în Prolog este o colecție de fapte și reguli.

Faptele și regulile trebuie grupate după atomii folosiți în Head.

Exemplu

Corect:

```
stark(eddard).  
stark(jon_snow).  
stark(sansa).
```

```
lannister(tyrion).  
lannister(cersei).
```

```
dislike(cersei,tyrion).
```

Inc corect:

```
stark(eddard).  
dislike(cersei,tyrion).  
stark(sansa).
```

```
lannister(tyrion).  
stark(jon_snow).
```

```
lannister(cersei).
```

Sintaxă: ținte

- O **țintă** (*goal*) este o secvență de predicate, legate prin virgulă

$p_1(t_1, \dots, t_n), \dots, p_n(t_1', \dots, t_n') .$

- Predicate dintr-o țintă trebuie gândite că au **și** între ele.
- O țintă înseamnă că predicatul p_1 este adevărat pentru t_1, \dots, t_n , și similar pentru celelalte predicate.

Sintaxă: întrebări și răspunsuri

- O **întrebare** (*query*) este o secvență de forma `?- goal.`
- Fiind dată o întrebare (deci o țintă), Prolog caută **răspunsuri**.
- Prolog poate da două tipuri de răspunsuri:
 - `true`/valori pentru variabilele care apar în țintă
 - `false`
- Valorile găsite pentru variabile fac ținta adevărată.

Exemple de întrebări și răspunsuri

Exemplu

```
eating(joffrey).  
deceased(robert).  
dislike(cersei,tyrion).
```

```
happy(cersei) :- happy(joffrey).  
happy(ser_jamie) :- happy(cersei),  
                    deceased(robert).  
happy(joffrey) :-  
                dislike(joffrey,sansa).  
happy(joffrey) :- eating(joffrey).
```

```
?- happy(joffrey).  
true
```

```
?- happy(cersei).  
true
```

```
?- happy(ser_jamie).  
false
```

```
?- happy(X).  
X = cersi  
X = joffrey  
false
```

Întrebări în program

În SWI-Prolog puteți adăuga întrebări la finalul programului ca în exemplul de mai jos. În varianta online, întrebările vor apărea în lista din *Examples* (partea dreaptă).

Exemplu

```
eating(joffrey).
deceased(robert).
dislike(cersei,tyrion).

happy(cersei) :- happy(joffrey).
happy(ser_jamie) :- happy(cersei), deceased(robert).
happy(joffrey) :- dislike(joffrey,sansa).
happy(joffrey) :- eating(joffrey).

/** examples

?- happy(joffrey).
?- happy(cersei).
?- happy(ser_jamie).
?- happy(X).
*/
```

kb3: Un exemplu cu date și reguli ce conțin variabile

Exemplu

```
father(eddard,sansa).  
father(eddard,jon_snow).
```

```
mother(catelyn,sansa).  
mother(wylla,jon_snow).
```

```
stark(eddard).  
stark(catelyn).
```

```
stark(X) :- father(Y,X),  
            stark(Y).
```

Pentru orice X, Y , dacă $\text{father}(Y,X)$ este adevărat și $\text{stark}(Y)$ este adevărat, atunci $\text{stark}(X)$ este adevărat.

Adică, pentru orice X , dacă tatăl lui X este stark, atunci și X este stark.

kb3: Un exemplu cu date și reguli ce conțin variabile

Exemplu

```
?- stark(jon_snow).  
true
```

```
?- stark(X).  
X = eddard  
X = catelyn  
X = sansa  
X = jon_snow  
false
```

```
?- stark(X), mother(Y,X), stark(Y).  
X = sansa,  
Y = catelyn  
false
```

- Un program în Prolog are extensia `.pl`

- Comentarii:

```
% comentează restul liniei
```

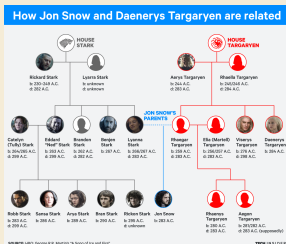
```
/* comentariu  
pe mai multe linii */
```

- `not` - predicat predefinit în limbaj pentru negație.
Exemplu: `not_parent(X,Y) :- not(parent(X,Y)).`

Practică

Exercițiul 1: arbore genealogic

Folosiți predicatele `male/1`, `female/1` și `parent_of/2` pentru a reprezenta următorul arbore genealogic ca bază de cunoștințe în Prolog.

Aici găsiți poza marită.

Exercițiul 1 (cont.)

Folosind predicatele `male/1`, `female/1` și `parent_of/2`, adăugați reguli pentru următoarele predicate:

- ☐ `father_of(Father, Child)`
- ☐ `mother_of(Mother, Child)`
- ☐ `grandfather_of(Grandfather, Child)`
- ☐ `grandmother_of(Grandmother, Child)`
- ☐ `sister_of(Sister, Person)`
- ☐ `brother_of(Brother, Person)`
- ☐ `aunt_of(Aunt, Person)`
- ☐ `uncle_of(Uncle, Person)`

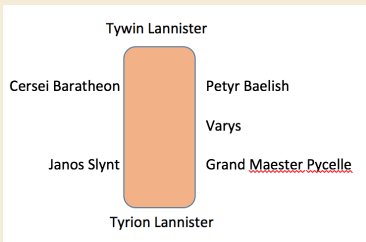
Exercițiul 1 (cont.)

Verificați predicate definite punând diverse întrebări.

Folosiți acest program în Prolog pentru a afla dacă Daenerys Targaryen este matușa lui Jon Snow.

Exercițiul 2: consiliu

Imaginea de mai jos arată cum sunt așezați membrii consiliului lui Joffrey:

Definiți predicatul `sits_right_of/2` pentru a reprezenta cine lângă cine stă. `sits_right_of(X,Y)` trebuie să fie adevărat dacă X este la dreapta lui Y.

Exercițiul 2 (cont.)

Adăugați următoarele predicate:

- `sits_left_of/2`: `sits_left_of(X,Y)` trebuie să fie adevărat dacă X este la stânga lui Y.
- `are_neighbors_of/3`: `are_neighbors_of(X,Y,Z)` trebuie să fie adevărat dacă X este la stânga lui Z și Y este la dreapta lui Z.
- `next_to_each_other/2`: `next_to_each_other(X,Y)` trebuie să fie adevărat dacă X este lângă Y.

Exercițiul 2 (cont.)

Testați implementarea voastră punând următoarele întrebări:

- ☐ Este Petyr Baelish la dreapta lui Cersei Baratheon?
- ☐ Este Petyr Baelish la dreapta lui Varys?
- ☐ Cine este la dreapta lui Janos Slynt?
- ☐ Cine stă doua scaune la dreapta lui Cersei Baratheon?
- ☐ Cine stă între Petyr Baelish și Grand Master Pycelle?

Pe data viitoare!